

ΦΟΙΒΟΣ

ΕΠΙΜΗΝΙΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΥ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝ ΕΛΛΕΙΨΕΙ ΙΑΤΡΟΥ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Κ. ΠΕΡΡΑ

Ετησία συν. προκλ. φ. 5. Διὰ τὸ ἔξωτ. 5.50 μετὰ τοῦ Παραφοῦλου καὶ Ἡλίου

ΕΤΟΣ ΙΣΤ'. — Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1894. ΑΡΙΘ. 9.

Υ Γ Ι Ε Ι Ν Α

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ.

Ἴνα διατηρῆται υγεία καὶ καθαρὸν τὸ δέρμα τοῦ ἀνθρώπου, πρέπει τὰ ἐνδύματα νὰ μὴν ἐμποδίζωσι τὴν ἀήληον διαπνοήν. Πρέπει γὰρ εἶναι πλατέα, ἵνα μὴ πιέζωσι τὸ δέρμα· διὰ τὴν ὡς ἐρρέθη, ἡ πίεσις ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐμποδίζει τὴν ἀήληον διαπνοήν.

Τὰ πλατέα καὶ εὐρύχωρα ἐνδύματα κατάλληλά εἰσιν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν θερμῶν κλιμάτων· διότι εἰς τούτους ἡ ἀήληος διαπνοὴ εἶνε μεγάλη καὶ ἐκ πολλῶν νόσων προφυλάττει· ἐν ᾧ εἰς τὰ ψυχρὰ ἡ ἀήληος διαπνοὴ φύσει εἶνε ὀλιγωτέρα, ἡ δὲ ἐκ τῶν στενῶν ἐνδυμάτων πίεσις οὐ μεγάλην διατάραξιν ἐπιφέρει. Διὰ τοῦτο ὅσαι νόσοι παράγονται ἐκ τῆς διακοπῆς τῆς ἀήληου διαπνοῆς, εἰς τὰ θερμὰ κλίματα δὲν ὑπάρχουσιν, εἰς τὰ ψυχρὰ τῶσον συγγαί ὅσον εἰς τὰ θερμὰ, οἱ ρευματισμοὶ, ἡ ἐπίκτητος φθίσις, οἱ πλευριτίαι, αἱ πνευμονίαι κλπ. εἰσὶ σπάνιαι· διότι ἐκεῖ μὴ ὑπάρχουσα μεγάλη τῆς ἀήληου διαπνοῆς, ἡ ἐπίσχεσις ταύτης δὲν εἶνε ἐπαισθητή.

Τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος ἀνάγεται εἰς τὰ θερμὰ κλίματα· διό-

1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1894.

περ τοὺς κατοίκους αὐτῆς μεγάλως πρὸς ὑγίειαν ἐπιρραΐζει ἡ ἀδελος διαπνοή, τῆς ὁποίας ἡ διακοπή, ὡς ἐρρέθη, ἐπιφέρει κακουχίας καὶ ἰώσεις. Ὅθεν πᾶν ὅ,τι βλάπτει τὴν ἀδελον διαπνοὴν βλάπτει τὴν ὑγίειαν. Ἡ προσβολὴ τοῦ ψύχους καὶ ἡ πίεσις ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐμποδίζουσι τὴν ἀδελον διαπνοὴν, ἀρα βλάπτουσι τὴν ὑγίειαν· διὰ τοῦτο ἐν Ἑλλάδι τὰ πλείστα νοσήματα προέρχονται ἐκ περιψύξεως, ἥτοι ρευματισμοὶ μυῶν ἢ ἄρθρων, νευραλγίαι, πνευμονίαι, πλευριτίαι, βρογχίται, θωρακαλγίαι, διάρροιαί κλπ.

Ἄλλὰ καὶ ἡ πίεσις ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐπιφέρει, ὡς προείπαμεν, βλάβην τῇ ἀδελῳ διαπνοῇ, ἐπομένως καὶ τὰς βλάβεισιν νόσους κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. Τὴν ἀληθεῖαν ταύτην ἐγνώριζον καλῶς οἱ ἀρχαῖοι καὶ διὰ τοῦτο καὶ γυναῖκες καὶ ἄνδρες ἀπέφευγον τὰ ξένα καὶ βαπτὰ ἐνδύματα, διὰ τοῦτο οὐτε βαπτὰ τότε ὑπῆρχον. Αἱ γυναῖκες ἔφερον ἓνα χιτῶνα (πέπλον) ἐξ ὑφάσματος συνεχομένου διὰ κομβίων ἢ πορπῶν, ζώνην λεπτήν καὶ τὸν θώρακα εἶχον ἐλαφρῶς κεκαλυμμένον χάριν εὐσημησούνης· τοὺς βραχίονας γυμνοὺς καὶ ἐπὶ τοῦ χιτῶνος ἐπενδύτην. Ἡ ἐπιμέλειά των ἦεν ἡ καθαριότης. Μετὰ τοὺς περικοὺς πολέμους εἰσῆχθησαν ἐκ ὀλίγον τὰ βαπτὰ, αἱ ἀναξυρίδες κλ. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἦσαν πλατέα μὴδὲ πνίξοντα τὸ δέσμα.

Ὅταν ἐπὶ μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐγένετο ἡ ἐπιμιξία μετὰ τῶν Ἀσιανῶν καὶ τῶν τότε πεπολιτισμένων ἔθνων Βαβυλωνίων Ἀσσυρίων κτλ. εἰσῆχθησαν κατ'ὀλίγον τὰ βαπτὰ καὶ στενά ἐνδύματα. Ἐπιτοτε κατ'ὀλίγον κατὰ διαφόρους ἐποχὰς τὰ γυναικεῖα ἐνδύματα ἐγένοντο στενά κατὰ τὸν θώρακα ἰδίως ἐπὶ τῶν Σταυροφόρων καὶ ἐπὶ τέλους μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅτε πολιτισμὸς διεχώθη ἐν Εὐρώπῃ, τὰ ἐνδύματα τοῦ θώρακος ἤρξαντο νὰ ὦσι στενά. Ἡ ἱστορία τῶν ἐνδυμάτων παρέχει πολλὰς περιφορὰς μεταβολάς. Ἐν Ἑλλάδι, ὅπου δὲν ἐγένετο συγχρωτισμὸς μετὰ τῶν ξένων φυλῶν, διετηρήθη τὸ ἀρχαῖον ἐνδυμα, ὅπερ ἦτο κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ κλίματος· αἱ γυναῖκες ἐφόρου χιτῶνα πλατύν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ποδῆρη καὶ ζώνην, τὸν δὲ θώρακα κατὰ μὲν τὸ στήθος, εἶχον κεκαλυμμένον δι' ὑφάσματος, οἱ δὲ τιτθοὶ ἔμεναν ἐλεύθεροι· μόνον τὰς ὤμοπλατάς καλῶς ἐκάλυπτον διὰ μαλλίνου ἐνδύματος μὴ καλύπτοντος τοὺς βραχίονας.

Ἀφ' ἧς ἡμῶς ἐποχῆς μετὰ τὴν ἐλευσιν τοῦ Καπδοκίῳ

εἰσῆλασαν πολλοὶ Ἑβραῖοι, οἵτινες ἐθεωροῦντο οἱ μᾶλλον ἐξηγενησμένοι, ἤρξατο ἡ ἀπομίμησις καὶ τῶν ἐνδυμάτων τούτων.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙ ΙΣΧΝΟΤΗΤΟΣ.

Γεννῶνται φύσει πολύσαρκοι, παχείς, καὶ φύσει ὀλιγόσαρκοι, ἰσχνοὶ ἕνεκεν ἰδίας ἰδιοσυγκρασίας. Ἡ ἡλικία ὁμῶς συμβάλει πολὺ πρὸς ἀμφότερα. Πολύσαρκοι νέοι καθίστανται ἐν ὠρίμῳ ἡλικίᾳ ὀλιγόσαρκοι καὶ τ' ἀντίθετον· τ' αὐτὸ ἐστὶ καὶ διὰ τοὺς ἰσχνούς. Πολλοὶ νέοι πολύσαρκοι διατηροῦνται τοιοῦτοι καὶ εἰς προβηκτικῶν ἡλικίαν· τ' αὐτὸ καὶ διὰ τοὺς ἰσχνούς ἐστὶ.

Ἀμφότεραι αἱ σωματικαὶ αὐταὶ καταστάσεις ἔχουσι ἰδία πλεονεκτήματα. Ἐν τῶν πολυσάρκων καὶ παχέων, οἱ μὲν ἔχουσι τοὺς μῦς εὐτραφεῖς καὶ ὀγκώδεις καὶ συμπαγεῖς, οἱ δὲ ἔχουσι μικροὺς καὶ μαλακοὺς. Τινὲς εἰσι πολύσαρκοι, διότι ἔχουσι πολὺ πάχος μεταξύ δέρματος καὶ μυῶν. Οἱ μῦς τούτων ἐμβρεχόμενοι ἐκ τοῦ λίπους καθίστανται μαλακοὶ καὶ ἀνίσχυροι· οἱ τοιοῦτοι δὲν ἀντέχουσι εἰς κόπους.

Ὁ φύσει ἰσχνὸς ἔχει μῦς ὄχι σαρκώδεις, ἀλλὰ συμπαγεῖς ἰσχυροὺς, ἀντέχοντας εἰς κόπους, σπείρειται λίπους μεταξύ δέρματος καὶ μυῶν. Ἐνεκεν δὲ τῆς στερήσεως τοῦ λίπους οἱ ὑπὸ τὸ δέσμα κοιλότητες παράγουσι ριτίδας· αἵτινες ἀσχημίζουσι τὴν ὕψην τοῦ σώματος, οἱ δὲ μῦς φαίνονται ὑπὸ τὸ δέσμα ὅταν τανύωνται. Ὁ ἰσχνὸς ἐν γένει εἶνε εὐκίνητος, εὐκαμπτος καὶ μᾶλλον εὐρωστος τοῦ παχέος καὶ πολυσάρκου· ἔχει θάρρος καὶ θέλῃσιν εἰς τὰς πράξεις του, καὶ εἶνε μᾶλλον αἰσθαντικὸς εἰς τὰς ὀρμηφότους ἡδονάς.

Ὁ ἰσχνὸς ριτιδοῦται πρωϊμώτερον. Καθίσταται τις ἰσχνὸς καὶ ἐξ ἀνεπαρκείας τροφῆς, ἐξ ἀσιτίας, ἐκ πάθους τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων, ἐκ τῆς συνεχοῦς χρήσεως τοῦ ὄξους, καὶ ποτῶν οἰνοπνευματωδῶν ἐκ ζηλοτυπίας. Ἡ ἐκ τούτων προερχομένη ἰσχνότης θεραπεύεται ἅμα λείψασιν τὰ αἶτια.

Προέρχεται ἐπίσης ἰσχνότης καὶ ἐκ τῆς ἐν τῷ σώματι ὑπάρξεως ἐντοσίων, ἥγουν ἐλμίνθων, ταινίας, δξυσύρων (τρηδύων) κλπ. Ἐξ ἡπατικῶν καὶ σπληνικῶν βλαβῶν κτλ.

Τὰ νήπια, τὰ ὅποια αἱ μητέρες θηλάζουσι ἐπὶ πολὺν καιρὸν,

εν, δύο και πλέον ετη καθίστανται κατόπιν ισχναί. Κακώς λοιπόν ποιούσιν αἱ μητέρες αὐται.

Ἡ συνεχὴς ἀϋπνία, οἱ ὑπὲρ τὸ δέον κόποι, πόνοι τινες, ἢ ταχεῖα ἀνάπτυξις τοῦ σώματος κατὰ ὕψος, αἱ μεγάλα ἡδοναί ἀφροδισιακαὶ κλπ. πάντα ἐπιφέρουσι τὴν ισχνότητα. Ἡ ποιότης ισχνότης θεραπεύεται διὰ τῆς ἀρσεως τῶν αἰσίων καὶ διὰ ὑγιεινῆς διαίτης.

Μόνον ἡ τῆς φθίσεως ισχνότης εἶνε ἀμετάβλητος· ὅταν μάλιστα αὕτη ἐπισυμβῇ κατόπιν νόσου πνευμονίας ἢ πλευρίτιδος. Ὁ υἱὸς Ἰπποκράτους τὰδε λέγει περὶ τῆς νόσου ταύτης. (ἀφορ. δ.)

» Ἐάν ἐν πλευρίτιδι γείνη πύον καὶ ὁ πάσχων δὲν καθαρισθῇ ἐντὸς 40 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς φανερωθῇ τὸ πύον, ἀπολήγει ἢ νόσος εἰς φθίσιν.»

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

Μεταξὺ τῶν ἀπειραθίμων φαρμακευτικῶν σκευασίῶν τὰς ὀποιᾶς ἡ φιλοκέρδεια καὶ ἡ κωνοδοξία, ἔνα ἀκουσθῆ τὸ ὄνομα ἐπινοεῖ, ὀλίγα εἰσιν ἐπιτυχεῖς. Μεταξὺ τούτων ὑπάρχει ἡ σκευασία τοῦ σαλικυλάτου τῆς λιθίνης, ἣτις δίνεται νὰ ταχθῇ μεταξὺ τῶν ὀλιγίστων ἐπιτυχῶν σκευασίῶν.

Ἡ σαλικυλικὴ σόδα πρὸ ἐτῶν ἐβεβαιώθη διὰ τῆς πείρας καὶ τῆς παρατηρήσεως ὅτι ἔχει εἰδικὴν ἐνέργειαν κατὰ τῆς ἀρθρίτιδος, ἣτις ἐπιφέρει τὴν παραγωγὴν γαιωδῶν ὑλῶν τῶν εὐρισκομένων ἐπὶ τῶν ἰσθῶν τῶν μυῶν καὶ τῶν ἀρθρῶν. Τὰς γαιωδαίς ταύτας ὕλας διαλύει καὶ ἡ λιθίνη. Αἱ γαιωδαίς αὗται θλαίνονται παράγονται καὶ εἰς τοὺς νεφροὺς, καὶ ἀποτελοῦσι τὴν ψομαλιάσιν καὶ τὴν λεθίασιν.

Ἡ ἔνωσις λοιπὸν τῆς λιθίνης μετὰ τοῦ σαλικυλικοῦ ὀξέος ἐπιφέρει κρεῖττονα διαλυτικὰ ἀποτελέσματα πρὸς καταστροφὴν τῶν ῥυθεισῶν γαιωδῶν ὑλῶν. Ὑπὸ τὴν ἔνωσιν ταύτην ἐγένετο ἡ σαλικυλικὴ λιθίνη, ἣτις ἔχει μὲγάλον τὸ διαλυτικὸν πλεονέκτημα κατὰ τῶν γαιωδῶν μορίων.

Χρῆσις γίνεται τῆς σκευασίας ταύτης κατὰ τῶν ἀρθρῶν φλογώσεων ὀξέων καὶ χρονίων, καὶ κατὰ τῶν ρευματικῶν μυαλιῶν ὑπὸ ὄσιν ἡμίσεος δραμίου λαμβανόμενον ἐν 24 ὡραῖς ἀπὸ 1 μέχρι 2 κόκκων ἐν διαλύσει ἐν ὕδατι ἀρωματισμένῳ μετὰ τὸ φαρμάκον λαμβανόμενον.

Ἐξωτερικῶς γίνεται χρῆσις ὑπὸ βάμμα ἐνισχυόμενον καὶ δι' ἄλλων σκευασίῶν, ὡς ἀκολούθως.

Α. βάμματος διωρονίκου (arnicae) ὄρ. ΔΔ
θεικοῦ χαλκοῦ (sulph. cupri) κόκ. ΙΙΙ

διάλυσον καὶ πρόσθεε
σαλικυλικῆς λιθίνης (salic. lith.) ὄρ. Ι
ἐλαίου πηγάνου (ol. rosae) σταγμ. Δ
» τιφύου (ol. lavand.) » Δ

μ. κ. τ.

Χρῆσις. Ἐπάλειψε τὸ ἀλγοῦν μέρος πρῶτ' καὶ ἐσπέρας.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ

(συνέχ. προηγ.)

Τὰ ἐν τοῖς ἔδοσις δένδρα κατὰ συνήθειαν φυτεύουσι πλησίον τῶν παραθύρων τῶν οἰκιῶν, καὶ ὅταν πολὺ ἀναπτυχθῶσιν, ἐμποδίζουσι καὶ τὸν ἥλιον νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν, ὅστις εἶνε, ὡς ἐρρήθη, ἀναγκαιότατος πρὸς τὴν ὑγίειαν, ἐμποδίζουσι πρόσθετι καὶ τὴν ἀνανέωσιν τοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀέρος· τὸ δὲ παρανόμενον ἐξ αὐτῶν ἀνθρακικῶν ὀξέων διακύνουσι ἐν τῇ οἰκίᾳ διὰ τῶν παραθύρων. Ἀνάγκη λοιπὸν χάριν τῆς ὑγείας ὅπως τὰ τῶν ὀδῶν δένδρα φυτεύονται μακρὰν τῶν παραθύρων. Ἡ καταλληλοτέρα θέσις εἶναι τὸ μέσον τῶν ὀδῶν. Οὕτω καὶ σκιαζουσι ἐντελέστερον τὴν ὀδὸν ἐν ἄρα καύσωνος, καὶ τὴν ὀρμὴν τῶν ἀνέμων μετριάζουσι, καὶ τὰς παρακείμενας οἰκίας οὐ βλάπτουσι· αἱ δὲ ἀμαξαὶ εἰσιν ὑπόχρησι διατηρεῖν μίαν θέσιν κινήσεως, ἄλλην κατὰ τὴν ἀνοδὸν, καὶ ἄλλην κατὰ τὴν κέθοδον, ὅπερ εἶνε εὐπρεπέστερον καὶ ἀσφαλέστερον εἰς τοὺς διαβάτας.

Ἄλλὰ τίνα δένδρα πρέπει νὰ φυτεύονται ἐπὶ τῶν ὀδῶν; Ἐνοεῖται τὰ παράγοντα ὀλιγωτέρους ἐπιβλαβεῖς ἀτμούς, διότι ἢ τὰ δένδρα δὲν παράγουσι ἐπίσης ἐπιβλαβεῖς. Τοιαῦτά εἰσιν ἡ πότις, ἡ δρύς, ἡ μωρέα, ὁ εὐκάλυπτος, ἡ ἐλαία, ἡ κυπάρισσος, ἡ μοσχοίτεα καὶ πᾶν τὸ ἐλαφρῶς εὐώδες.

Ἡ τοιαύτη διάταξις τῆς τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως ὀδῶν δένδρουφυτείας, ἣτις καὶ οἰκονομικωτέρα εἶνε, διότι διὰ μίαν μόνην εἰρήν δένδρων σκιαζέται καλῶς πᾶσα εὐρεία ὀδός. Αἱ μὲν πρὸς ἄλλαν διακινούμενα ἔδοσι θάλουσι σκιαζεσθαι κατὰ τὸ ἡμισυ τῆς

ἡμέρας ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἡμίσεως μέρους. Αἱ δὲ πρὸς ἀνατολὰς θέλουσι σκιάζεσθαι κατὰ τὸ πρὸς βορρᾶν ἡμισυ αὐτῶν. Τὸ δὲ ὑπὸ λοιπὸν σκιάζεται ὑπὸ τῶν οἰκίῶν.

Πόσον δὲ πλάτος πρέπει νὰ ἔχη ἐκάστη ὁδὸς ἵνα δειροφυτευθῆται, καὶ πόσον ὕψος πρέπει νὰ ἔχωσιν αἱ παρακειμένα οἰκίαι; τοῦτο λέξομεν, ὅταν διαλάβωμεν περὶ ὑγιεινῆς οἰκοδομῶν. Εἰς τὸ ἐπόμενον θέλομεν διαλάβει περὶ δειροφυτείας τῶν δημοσίων ὁδῶν.

Τὸ ἀνθρακικὸν δέξυ πλεονάζει ἐν τῷ θαλάμῳ καὶ ὅταν κείνται πύραυνοι καὶ ἰδίως θερμάστραι σιδηραί, διὰ ταῦτα ὁ θάλαμος οὗτος ἐπιφέρει καρηθαρίαν καὶ τὰ ἄλλα ἀποτελέσματα εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ διαμένοντας ἐνεκεν τῆς εἰσπνοῆς τοῦ ἀνθρακικοῦ δέξους. (Βιδικώτερον περὶ τούτου ἀνάγνωθι Συνέκδημον Ὑγιεινῆν σελ. 4).

Τὸ ἀνθρακικὸν δέξυ πλεονάζει ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ καὶ ὅπου κείνται πολλαὶ πυραὶ ἢ κλίβανοι ἢ κάμινοι ἐργοστασίων, διὰ τοῦτο ταῦτα πρέπει νὰ ἀπομακρύνωνται ἐκ τῶν κέντρων τῶν πόλεων, καὶ νὰ κῆνται ἐκτὸς τῆς πόλεως εἰς θέσεις εὐηλοῦς.

ΙΑΤΡΙΚΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Τὸ οὕριον, ὅπερ ἐστὶ λίθος τῆς χοληδόχου κύστεως, ὑπὸ δόσιν ἐνὸς κόκκου λαμβανόμενον, θεραπεύει τοὺς σπασμούς.

Τρεῖς μυῖαι λαμβανόμεναι μετ' ἄρτου ἴσως τὸν τρόμον τοῦ σπύματος.

ΠΑΝΤΟΙΑ ΘΥΜΑΡΗ

Αἱ μείζονες δυσαρτέκειαι μεταξὺ φίλων, συγγενῶν καὶ γνωρίμων προέρχονται ἐκ τῆς μὴ γνώσεως τῆς ἀληθοῦς αἰτίας. Πολλοὶ ἀποδίδουσι τὸ αἷτιον εἰς παραλόγους ἰδέας. Τινὲς δυσαρτεοῦνται διότι δὲν ἀντεχαιρετήθησαν, ἢ δὲν ἔτυχαν ὑποδοχῆς προσηκούσης καὶ ὑπολαμβάνουσιν ὅτι τοῦτο προέρχεται ἐκ κακῆς προαιρέσεως, ἐνῶ ἂν ἀπαθῶς διερευνήσωσιν, εὕρισκουσιν ὅτι προήλθεν ἐξ ἀπροσεξίας. Γενναιότερος λοιπὸν καὶ ἀξιόπαινος εἶνε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος μόνος ἢ δι' ἄλλου ἐμφορῆτος ζητήσῃ ἐξήγησιν. Πόσαι

ἐχθραὶ, πόσαι καταφοραὶ, πόσαι βλάβαι προήλθον ἐκ τῆς τοιαύτης παρεξηγήσεως!

Ἐνίοτε ἐκ μιᾶς φράσεως ἀπροσέκτου, ἢ ἐκ μιᾶς λέξεως, ἐξ ἐνὸς ἀστεϊσμοῦ, γίνεται φρικιῶδης παρεξήγησις. Πάντα διαλύονται ἐν ἀκαρῇ, ἀμα γαίην ἐξήγησις ἀπ' εὐθείας. Ὁ πρῶτος ποιήσας τοῦτο εὐγενέστερος καὶ γενναϊώφρων ἐστίν.

Ὁ ἀστεϊσμὸς ἀνήκει εἰς ἀνθρώπους πεπολιτισμένους, διὰ τοῦτο καὶ ἐκλήθη οὕτω, διότι τὸ πάλαι οἱ κάτοικοι τοῦ ἀστεος (τῆς πόλεως) ἤξευραν νὰ λέγωσι καὶ νὰ δέχωνται ἀστεϊσμούς, οἵτινες εἰς τὰ χωρία ἦσαν ἀγνωστοί.— Παρ' ἡμῖν πολλοὶ εἰσὶν οἱ μὴ διακρίνοντες τὴν ἀστεϊσμὸν ἐκ τοῦ σπουδαίου λόγου.

Ἐὰν ἔχῃς γυναῖκα ἢ κόρην καὶ μάλιστα εὐεεῖς, μήποτε σχετίζου οὔτε συναναστρέφου μετ' ἀνθρώπων ἀνωτέρων τῆς σῆς περιωπῆς ἔσονται γὰρ ἐκ τούτου δυσάρεστα.

Ὅστις δὲν βλέπει τὴν ἀνατολὴν τοῦ Ἡλίου μεγάλης τέρψεως καὶ εὐδιαθεσίας στερεῖται.

Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη (πρ.) ἡ πενία ὑπάρχει περισσότερα εἰς τοὺς τιμίους καὶ χρηστοὺς ἀνθρώπους παρὰ εἰς τοὺς φαύλους καὶ ἄχρειους.

Κατὰ τοὺς ἀρχαίους πρέπει νὰ ὀρκίζηται ἕκαστος εἰς τρεῖς θεοὺς: εἰς τὸν Ἡέσιον, εἰς τὸν Ἡκαθάρσειον καὶ εἰς τὸν Ἡξιακεστήριον.

Ὁ Ἡέσιος εἶνε ὁ Ζεὺς, ὁ προστάτης τῶν ἱκετευόντων. Ὁ Καθάρσιος εἶνε ὁ Ἀπόλλων, ὁ ἐκπέμπων τὰ μιάσματα καὶ καταστρέφων ταῦτα.

Ὁ Ἡξιακεστήριος εἶνε ὁ Ἀσκληπιός, ὁ ἰαματικός.

Οἱ στωϊκοὶ φιλόσοφοι εἶχον ὡς ἀξίωμα τὸ ἀνέχου καὶ ἀπέχου.

Πρός κόλακα και χαμερπή αρμόζει το παρά του Πλουτάρχου λεγόμενον (αίτ. φ. 10.) Πολύποδος νόον έχει πολυχρόου, δε ποτε πέτρης τῇ προσκολληθεί, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη. Ὁ κόλαξ συμμορφῶται κατὰ τὰς περιπτώσεις. Ὁ πολύπους ὅπου προσκολληθῆ λαμβάνει τὸ χροῖμα τοῦ ἀντικειμένου ἐπὶ τοῦ ὁποῦ προσκολληθῆ και δὲν διακρίνεται.

« Ἴατροι μὲν πολλοὶ, ἔργω δὲ πάγχυ βαιοί »
ἤτοι ἱατροὶ μὲν εἶσι πολλοὶ, πραγματικῶς πολὺ ὀλίγοι.
(Ἴπποκ. νόμος).

Ἴατρῆ, σὺν Ἀθῆνᾶ τὴν χεῖρα κίνει.

Ὁδὸ πᾶν ἐν ἀνθρώποισι διακριτὸν ἐστὶ νόημα·
ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦτ' ἑτέροις γέλωσ,
ἤτοι

« Ὅλοι οἱ ἀνθρώποι δὲν καταλαμβάνουσι καλῶς πᾶν ὅτι ἀκούουσι και βλέπουσιν· ἀλλὰ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σὺ θαυρεῖς σπουδαῖον και τὸ θαυμάζεις, τοῦτο εἰς ἄλλους φαίνεται γελοῖον. Τοῦτο συμβαίνει εἰς τοὺς ζῶντας σπουδαίους μεταξὺ τῶν ἀμαθῶν και ἀπολιτεῦτων. »

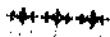
« Χαλεπὸν ἐκ τῶν μὴ καλῶς ἔχόντων λέγειν καλῶς. »

Ἡ κληθὴς λέγεται ἢ ἐπίτασις τῆς ἡδονῆς· ἄγουσιν τὸ πρῶτον, πίνειν και διασκεδάζειν και εἶτα ἀναπαύεσθαι.

Ἀπὸ τινος νόσου ἐνίστα νοσοῦσιν οἱ πλησιάζοντες, ἀπὸ δὲ τῆς υγιείας οὐδεὶς πλησιάζων υγιᾶ, γίνεται υγιέστερος.

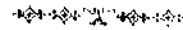
ΥΠΗΘΙΝΑ

Τὸ φῶς παράγει εἰς τινὰ σκοτοδινίαν, ἐκ τῆς ὑπαισθήσεως τοῦ ὀπτικοῦ των νεύρου. Ἐκ ταύτης ἀπαλλάττονται, δυσκολιοὶ ἀν ὦσιν, ἡπατητικὰ καθάρσια λαμβάνοντες και ὀμματοῦ ἄλλα φέροντες ὀλιγον σκοτεινά.

Ὁ δυνάμενος μετρίως σκόρον ἐσθίειν οὐ νοσεῖ. Ὁ δὲ ἐν ὑραπέφεισι πίνων πολὺ ὕδωρ ὑφίσταται κόπωσιν και ἐξόγκωσιν τοῦ στομάχου.

Ἡ πῶσις ἀρωμάτων και ἡ ὀδονηφάτου ἐπαλοιοφῆ ἐπὶ τε τοῦ στομάχου και ἐφ' ὅλης τῆς κοιλίας, τὰ πάντα διαλύει.

ΦΥΤΟΝ ΑΙΜΟΒΟΡΟΝ

Ἐπάρχει ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀμερικῇ πλῆσιον τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Παναμᾶ, φυτὸν τι, ὅπερ δὲν τρώγει μὲν σάρκα, ἀλλὰ πίνει αἷμα. Φύεται πάντοτε εἰς τὰ βαλτώδη μέρη ὑποκάτω μεγάλουτινος δένδρου· χει ἐν ἡρεμίᾳ τὴν ὄσιν ξηρᾶς ἀμπέλου ἢ κολοκυνθίας. Ἀμα ὅμως τὸ ἐγγίστη τις ἀρχίζει νὰ ἀνορθοῦται νὰ σφραγεται δεινῶς, και περιπτύσσεται μετ' ἀπιστεύτου ταχύτητος τὸ ἀντικείμενον, ὅπερ τὸ ἐγγίζει. Εἶναι δὲ ἀδύνατον εἰς τὴν βοτανικὴν νὰ ἐξετάσῃ και τὰ μικρότατα φυτὰ τοῦ εἶδους τούτου, διότι κολλᾶ εἰς τὸ δέρμα και δὲν ἀποσπάται χωρὶς νὰ ἀποσπάσῃ οὐ μόνον τὸ δέρμα ἀλλὰ και ὀλιγον σάρκα. Ἡ φοβερά αὕτη βροφητικὴ δύναμις ἐνεργεῖται δι' ἀπείρου ἀριθμοῦ μικρῶν στομάτων, ἀτινα βροφοῦσι τὸ αἷμα τοῦ συλληφθέντος ὕδατος, ἀφοῦ προηγουμένως γίνῃ ἐκρίσις χυμοῦ τινος, ὁμοιάζοντος μετ' ὑδροχλωρίου, χροῖματος μέλανος και ἔχοντος φοβεράν και ἀνυπόφορον ὀσμῆν. Μετ' τὸν χυμὸν τούτου, ὡς φαίνεται, ἀλείφει τὸ φυτὸν τὸ ὕδωρ του, ἀφ' ἐνὸς ἵνα τὸ καταβάλλῃ διὰ τῆς δυσωδίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἵνα κολλήσων ἐπ' αὐτοῦ καλῶς οἱ κλάδοι του.

Βοτανικὸς τις, ὅστις ἀνεζήτει ποτε φυτὰ εἰς τινὰ βάλτων κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη, ἤκουσε τὸν σκύλον του νὰ φωνάζῃ ὡσεὶ πονῶν. Προσδραμὸν τὸν εὔρεν τετυλιγμένον εἰς δίχτυον κλάδων και φύλλων τοῦ φοβεροῦ τούτου φυτοῦ, μετὰ μεγάλης δὲ δυσκολίας κατέρωθε νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ. Ὄταν ἔκοπτε τοὺς κλάδους τοῦ φυτοῦ, οὗτοι ἐπρέφοντο και προσκολλῶντο εἰς τὰς χεῖρας του, και ὅπου τὸν ἤγγιζον, μόνον διὰ τῆς ἀπωλείας τῆς ἐπιδερμίδος του κατέρωθε νὰ ἀπαλλαγῇ.

Ὄταν ἡλευθέρωσε τὸν σκύλον του, εὔρε τὸ δέσμα τούτου ζαρωμένον, ὡσὰν σταφύλιον ἡμίξηρον, τὸ δὲ δυστυχῶς ζῶον δὲν ἠδύνατο νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας του, τόσον ἦτο ἐξκνησθένον. Λέγεται δὲ ὅτι Ἀγγλος τις ἀπεκοιμήθη ποτε ὑποκάτω δένδρου πλῆσιον μεγάλου τοιοῦτου φυτοῦ και ἐξύπνησεν εὐρὼν ἐκυτὸν ἐμ-

πεπλεγμένον, και με όλας τας προσπαθειάς του όπως διασωθη από τά φοβερά δεσμά του, απέθανεν εξ άποροφήςσεως του αίματός του. Όμοίως άπόλετο και τις κατάδικος δραπετής, όστις εκρόπτετο εις τούς βάλτους.

Προς πείραμα βοτανικόν ρίπτουν τεμάχιον ώμοϋ κρέατος. όως μέν άκάν. εις τό φυτόν τούτο· τό φυτόν άνορθούται, περιπτώσεται τό κρέας, τοϋ όποίου άποροφά τό αίμα μέχρι τής τελευταίας σταγόνας έντός πέντε λεπτών τής ώρας και είτα άφνει τό κρέας νά πέση. Όσον δέ άκόρεστον είναι ώστε και δέκα όκάδας κρέατος δύναται νά άπομοζήση κατ' αύτόν τόν τρόπον άφ' έτέρου δύναται επί μήνας ολοκληρώσει νά μη φάγη τίποτε, χωρίς νά μαρανθή.

Οί έντόμοι πολύ φοβούνται τό φυτόν τούτο, τή όποσον νομάζουσι τοϋ θεαθόλου τό κληΐμα.

ΠΑΝΤΟΙΑ ΘΥΜΑΡΗ

Η ευφροσύνη διαφέρει τής κηλίσεως (τέρψεως).

Παθών δέ τε νήπιος έγνω

Πεχθών δέ τε νήπιος έγνω, ήτοι και νά πράξης και νά πλήθης θεωρείσαι υπό τινων μωρός.

Έξ επί τό πλείστον όσα τέκνα όμοιάζουσι τής μητρός, έχουν πνεύμα τοϋ πατρός και ανάκαλιν.

Τά τρία Κράτη, Γερμανία, Αυστρία και Ιταλία, είναι διά τοϋ έξοπλισμοϋ του λαοϋ των φρονοϋσιν, ότι εξασφαλίζουν τήν ειρήνην τής Ευρώπης, όριστανται τας έξής κολοσσιαίας δαπάνας χάριν τοϋ σκοποϋ τών.

Η Γερμανία δαπανά κατ' έτος 500,000,000 μάρκων, ή Αυστρία 400,000,000 φρ. και ή Ιταλία 307,000,000 φρ. Έκτός τούτων ή Γερμανία διά τήν κατασκευήν 28 πλοίων έψήφισε 116,800,000 μάρκων, και τή Αυστρία και τής Ιταλίας έν τούτοις οι ύπουργοί των Στρατιωτικών και Ναυτικών έζήτησαν νέας πιστώσεις, αίτινες θα αναβιβάζουσι τό κατά τό 1899 δαπανηθησόμενον ποσόν υπό των τριών συμμάχων εις 2,060,772,000 φράγκα.

Η δέ δύναμις εις άνδρας των έθνών τούτων άνέρχεται εν

καιρή πολέμου εις 12,400,000. Τής δε Γαλλίας μετά τής Ρωσίας εις 12,700,000.

Ο όσα ρα κατά τήν άλβανικήν γλώσσαν σημαίνει τήν ένεδραν, τό καρτέρι, όπως κοινώς λέγεται, τοϋθ' όπερ οι Βυζαντινοί εκάλουν χιωζάν, εκ του χώννυμι, χώνω, Ο όσα ρ δε άλβανιστί ύνομάζεται και ό έξ ένέδρας επιπίπτων. Βραδύτερον δέ ή λέξις αύτη κατέστη συνώνυμος του κλέπτης και ληστής.

Συμβάδοντα συμβαίνοντα εις έν πρώτον λεπτών τής ώρας.

Η γη κινείται περι τον ήλιον με ταχύτητα 1080 μιλίων κατά πών λεπτών τής ώρας

Τό φώς κινείται με ταχύτ. 11,160,000 μιλ. » »

Όγδοήκοντα άνθρωποι γεννώνται έν τῷ κόσμῳ έτεροι τόσοι άποθνήσκουσι » »

330 φράγκα χρυσοϋ εκθάπτονται εκ τής γῆς » »

605 νομισματα διαφόρων αξιών κόπτονται έν τῷ νομισματοκοπέῳ των Έν. Πολιτειών » »

3455 φρ. εισπράττονται (υπό τής Κυβερν. » »

3305 » δαπανώνται (των Έν. Πολιτ. » »

6260 τσιγάρα και τσιγαρέτα κατασκευάζονται έν ταῖς Ένωμέναις Πολιτεῖαις » »

36 κοιλά κριθῆς δαπανώνται εις κατασκευήν » »

149 γαλλοῦνών οἰνοπνεύματος » »

(Αστὴρ Ἀνατολῆς)

Ο Σωκράτης ηρώτησέ ποτε τον Εϋθύδημον, ως γράφει ο Ξενοφών έν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν αὐτοῦ (Βιβλ. δ'. 2, 24) εάν οὐ πῆγέ ποτέ εις Δελφούς. — Μάλιστα, εἶπεν εκείνος — — —

— Κατέμαθες, ἀρά γε, εἶπεν ο Σωκράτης, εκείνο, όπερ είναι γεγραμμένον εκεί κάπου πλησίον εις τήν Ναόν, τό γνώθι σαυτόν :

— Μάλιστα, εἶπεν ο Εϋθύδημος.

— Τι δέ, προσέθηκεν ο Σωκράτης, απλώς μόνον παρατήρησιν.

σας τὰ γεγραμμένον ἐκεῖ, ἢ καὶ ἐπαχειρήσας νὰ ἐπισκοπήσῃς, καὶ σεαυτὸν ὁποῖός τις εἶσαι ;»

Ἀποκριθέντος δ' ἐκείνου ὅτι ἐγνώριζεν ἑαυτὸν, διότι θὰ ἦτο δύσκαλον νὰ γνωρίσῃ τις ἄλλο τι, ἂν μὴ ἐγίνωσκεν ἑαυτὸν. Ὁ Σωκράτης τὸν ἤρώτησεν ἐκ νέου : Ποῖον ἄρα γε ἐνόμιζεν ὡς γνωρίζοντα ἑαυτὸν, τὴν γνωρίζοντα ἀπλῶς τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα, ἢ τὸν ἐξετάζοντα ἑαυτὸν ὁποῖός τις εἶναι πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην χρείαν, καὶ γνωρίζοντα τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις, ὅπως οἱ θέλοντες ν' ἀγοράσωσιν ἵππον τινὰ κήκνουσιν, ἤγουν ἐξετάζουσι πρότερον ἂν ἦναι εὐπειθὴς ἢ δυσπειθὴς, ἰσχυρὸς ἢ ἀσθενής, ταχύς ἢ βραδύς, καὶ ἂν ἔχῃ τὰ ἄλλα τὰ πρὸς τὴν τοῦ ἵππου χρείαν ἐπιτήδειά τε καὶ ἀνεπιτήδεια ; Ἀποκριθέντος δὲ τοῦ Βύθουδῆμου, ὅτι θεοῦρεϊ τοὺς γνωρίζοντας τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις, διότι οἱ ἀγνοοῦντες τοῦτο δὲν γνωρίζουσιν ἑαυτοὺς, ὁ Σωκράτης, κατὰ τὴν συνήθειάν του λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ τούτου, προσεπάθησε νὰ τῷ καταδείξῃ ὅτι ἡ αὐτογνωσία ὠφελεῖ μεγάλως τὸν ἄνθρωπον, ἐνῶ ἡ ἀγνοία προξενεῖ μεγάλα καὶ πολλὰ κακά.

Ταυτῶν εἶχεν ἰδέαν περὶ τούτου καὶ οὕτω πως ἐδίδασκεν ὁ δαιμόσιος ἐκείνος ἀνὴρ, ὁ κατὰ τὴν Πυθίαν ἀνδρῶν ἀπάντων σαφέτατος, καὶ διὰ τοῦτο τὸ «γνώθι σεαυτὸν» εἶχεν ὡς βέλτερον τῆς μελέτης καὶ διδασκαλίας του.

Τὴν αὐτὴν περὶ τούτου ἰδέαν εἶχε καὶ ἕτερος διάσημος φιλόσοφος τῆς ἀρχαιότητος, ὁ Θαλῆς, εἰς τὸν ὁποῖον ἀποδίδεται τὸ γνωμικὸν τοῦτο : «Ἦν εἶδα ὅτι οὐδὲν οἶδα» ἔλεγεν ὁ Σωκράτης. «Ἐρήσκει μανθάνειν πάντοτε», ἔλεγεν ὁ Σόλων.

Ὁ Σόλων φιλόσοφος ὁ Πυθαγόρας, ὅστις κατὰ τὸν Κυρηναῖον Ἀριστοτέλην ὠνομάσθη σοφίης, διότι τὸ γνῶθι σεαυτὸν ἐδίδασκεν, συνέστησεν εἶδος τι ἐκπαιδευτηρίου, ὅπερ ὠνόμασε Γυμνάσιον· σκοπὸς δὲ τούτου ἦτο ἡ βελτίωσις τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐπομένως ἡ ἀναμόρφωσις τῶν κοινωνιῶν.

Καὶ ὁ διδάσκαλος καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου τούτου διῆγον βίον λιπὸν καὶ ἀπλοῦν. Τὸ πρῶτ' ὀφείλεν ἕκαστος νὰ σχεδιάζῃ ὅσα εἶχε νὰ πράξῃ κατ' ἑλπίην τὴν ἡμέραν (ὅσα ἐν ἡματι ἔργα τελέσει), τὸ δ' ἐσπέρας, ἐξήταξεν ἑαυτὸν | καὶ ἔταξεν πράξεις του (πῶ πρέσει, τί δ' ἐρεξῆ, εἰς τί ἐσφαλε καὶ τί ἐπραξε), καὶ τί τῶν δεόντων αὐτῷ ἐτελέσθη.

Αὕτη ἦτο ἡ ἡμερησία διαταξίς.

Ἐκτὸς ταύτης εἶχον καὶ ἐβδομαδιαίαν καὶ μηνιαίαν, καὶ ἐπομένως ἐξέτασιν τῶν ἑαυτοῦ πράξεων, ὥστε ἕκαστος τῶν Πυθαγο-

ρικῶν εἶχεν εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ὡς ἐν κατύπτει, βίον αὐτοῦ τὸν βίον.

ΦΡΕΑΤΑ ΕΥΦΛΕΚΤΩΝ ΛΕΥΡΙΩΝ

Ἐπάρχουσιν ἐν τῇ Κίνᾳ πολλὰ φρέατα ἀρτεσιανὰ ἔχοντα βάθος μέχρι 2000 ποδῶν, ὡς τὰ τοῦ Ἰαί-πένου—ταίγκ καὶ τοῦ Στζουτοχάν βάθος πλέον τῶν 1000, ἅτινα πλέον τοῦ ἁλμυροῦ ὕδατος, ἀναδίδουσιν ἀέριον εὐφλεκτον, τὸ ὁποῖον μεταβιβάζουσι διὰ σωλήνος ἐξ ἰνδοκαλάμου, τὸ ἀνάπτουσι κατὰ θέλησιν καὶ τὸ σβένουσιν ἢ φυσῶντες δυνατὰ, ἢ ἴσταντες ἐπ' αὐτοῦ σκέπασμα ἐξ ἀργίλου. Εἰς γειτονικὴν τινα πεδιάδα τοῦ Οὐθούγκ—Σαλμάκ εὐρίσκονται τέσσαρα φρέατα ἀναδίδοντα φλόγας εἰς ποσότητα τρομακτικὴν. Κατ' ἀρχὴν περιέχουσιν ὕδωρ ἁλμυρὸν, ἐν τούτοις τὸ ὕδωρ ἀπὸ δωδεκαετίας περίπου ἠλαττώθη καὶ κατῆλθε μέχρι 3000 ποδῶν ἵνα τὸ ἐπανεύρωσιν, ἀλλὰ ἐκαρπώθησαν στήλην ἀερίου ὑπερμεγέθη, ἥτις ἀνελύθη εἰς ὀγκώδη μέρη μελανὰ μετὰ θορύβου φρικώδους· ὡς κάλυμμα τοῦ φρέατος ἐπιτίθεται πέτρα πελεκητὴ, ἐκ φόβου μὴ θέσῃσι πῦρ ἐν τῷ φρέατι. Τέσσαρες ὑπερμεγέθεις σωλήνες ἐξ ἰνδοκαλάμου μεταβιβάζουσι τὸ ἀέριον εἰς τὰς θερμάστρας. Ἐν μόνον φρέαρ δύναται νὰ θερμάνῃ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα. Ἐξωτερικοὶ δὲ σωλήνες φωτίζουσι τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς αἰθούσας. Ὡς ὅλα τὰ ἀέρια, οὕτω καὶ τοῦτο δὲν δύναται νὰ μεταχειρισθῇ ὀλόκληρον, τὸ περισσεῦον μεταφέρεται διὰ σωλήνος ἐκτὸς τοῦ περιβάλλοντος τοῦ ἀλατος καὶ ἐκεῖ σχηματίζει τρία ὑπερμεγέθη δράγματα πύρινα.

Οἱ πτωχοὶ, διὰ νὰ ζεσταθῶσι τὸν χειμῶνα σκέπτουσι τὴν γῆν εἰς βάθος ἐνὸς ποδὸς καὶ ἐκεῖ ἀνάπτουσι δράγμα ἀχύρου τοῦ ὁποῖου ἡ φλόξ διαρκεῖ ἕσπον χρόνον θέλουσι.

ΦΩΣΦΟΡΙΣΜΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΓΑΛΤΟΣ.

Δὲν συμφωνοῦσιν αἱ γνώμαι ἐπὶ τοῦ φαινομένου τούτου. Κατὰ τοὺς μὲν ὁ θαλάσσιος φωσφορισμὸς προέρχεται ἐκ τινος εἶδους θαλασσιῶν μικροβίων, τῶν ὁποῖων ὁ ὀργανισμὸς εἶνε ἀνάλογος τῆς πυγολαμπίδος ἀναφέρουσι πολλὰ εἶδη τῶν ζώων τούτων. Παρ' ἡμῖν προέρχεται τοῦτο ἐκ μαλακίου, ἔχοντος μέγεθος καὶ σχῆμα μικροῦ θλακίου τοῦ λεμονίου, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοῦ ὀξέος μέρους φέρει

τρίγας παρεχούσας τὴν λάμπιν τοῦ ὕδατος, τοῦτο πεπειράμεθα ἡμεῖς. Ἄλλοι ἐξηγοῦσι τὸ φαινόμενον ὅτι προέρχεται ἐκ σήφους αὐτῆς, ἥτις παρέχει ὕλας φωσφορικής. Ἔτερος ἕτεροι θεωροῦσι τοῦτο ἀπλῶς ὡς ἠλεκτρικὸν φαινόμενον, παρακλουθοῦν πρὸ πάντων τῆς καταιγίδας.

Ἡ φωσφόρησης τῶν θαλασσίων ὑδάτων κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη καὶ Πλάγιον ὑπῆρξε καὶ τότε διὰ τοὺς περιγηγνάς καὶ τοὺς φυσικοὺς ἐπίσης ἀντικείμενον ἐνδιαφέροντος καὶ μελέτης. Ἀναφέρουσιν ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τοῦ Ὁκεανοῦ σπινθηροβολοῖ καὶ λάμπει καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἔκτασιν, ὡς ἀργυροῦν τι ὕψωμα ἠλεκτρισμένον εἰς τὴν σιάνην.

ΤΕΡΨΙΝΟΑ

Περὶ Πολιτείας.

Οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἀμοιβαίαν ὑπεράσπισιν τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν ἀπεφάσισαν καὶ παρεχώρησαν ἕκαστος μέρος τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας αὐτοῦ, καὶ ἀπέτελεσαν ἀμοιβαίαν συνδρομήν. Οὕτως ἀποτελέσθη ἡ **κοινωνία**.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὅλοι ὁμοῦ δὲν δύνανται νὰ ἐνεργῶσιν ἐπίσης πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφασισθέντων ἔργων τῆς ἀμοιβαίας συνδρομῆς ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν, διότι φύσει ἅπαντες οὐκ εἰσὶν ἱκανοὶ ἐπίσης οὔτε κατὰ σῶμα οὔτε κατὰ πνεῦμα, ἀνέθεσαν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων, τοὺς ὁποίους **νόμους** ἐκάλεσαν, εἰς ἓνα, τὸν ἱκανώτερον, τοῦ ὁποίου τὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐκτέλεσιν ἡ ἀφῆκαν ἐπὶ χρόνον τινὰ καὶ κατόπιν ἀνέθετον ἐκ νέου εἰς ἄλλον, ἢ διαρκῶς διὰ βίου. Ἐν πρώτῳ σὺστημα τῆς πολιτείας καλεῖται **δημοκρατία**, διότι ἅπαντα ἡ ἀρχικὴ ἐξουσία μένει ὑπὸ τὴν βούλησιν ἁπάσης τῆς κοινωνίας· τὸ δεῦτερον **μοναρχία**, διότι ὁ διαρκῶς οὕτως διέπων τὴν ἐξουσίαν, κατ' ἀπόφασιν τῆς κοινωνίας ἔχει ὑπὸ τὴν βούλησιν αὐτοῦ τὰ τῆς ἐξουσίας, ἀνευ πλέον ἐπεμβάσεως τυκτικῆς τῆς κοινωνίας.

Δύο λοιπὸν εἰσὶ τὰ κυριώτερα πολιτεύματα **δημοκρατία** καὶ **μοναρχία** ἢ **βασιλεία**. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ μὲν δημοκρατία πολλὰκις παρεκτρέπεται καὶ παρασύρεται εἰς ἀποπήματα ἐνεκεν τῆς τῶν πολλῶν φιλαρχίας καὶ φιλοκερδίας, κατέστη ὅτε μὲν **ὀλιγαρχία**, ὅτε δὲ **ἀριστοκρατία**.

Ἡ δὲ **μοναρχία** ἐνεκεν τῆς ἀκαρτέτου φιλοδοξίας καὶ αὐθαι-

ρέσια τοῦ μονάρχου ἐπέφερε στερήσεις τῆς ἐλευθερίας παρὰ τὴν ἀρχικὴν προαίρεσιν τῆς κοινωνίας πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, ἀποτελέσθη τότε ἡ **τυραννεία**, ἡ **αὐτοκρατορία**, ἡ **δεσποτιία** κλπ.

Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τῶν τοιούτων καταχρήσεων τῆς ἐξουσίας, ἐπειροῦθη κατόπιν τὸ **συνταγματικὸν πολίτευμα**, καθ' ὃ ἡ βασιλεία καὶ ἡ δημοκρατία εἰσὶ συγκερασμένοι οὕτως, ὥστε τὸ ἓν νὰ μὴ καταβάλλῃ τὸ ἄλλο. Πρῶτος δὲ ὁ Λυκούργος ἐγκατέστησε **σύνταγμα** ἐν Σπάρτῃ.

Τούτου ἐνεκεν ὠρίθη ὥστε μέρος τῆς ἐξουσίας νὰ ἔχῃ τὸ ἓν καὶ μέρος τὸ ἄλλο. Ἐπειδὴ ἡ ἐξουσία συνίσταται ἐκ δύο ἐνεργειῶν, ἐκ τοῦ **νομοθετεῖν**, καὶ τοῦ **ἐκτελεῖν** ἔλαβαν τὸ μὲν νομοθετεῖν τὸ τῆς δημοκρατίας μέρος, τὸ δὲ ἐκτελεῖν τὸ τῆς βασιλείας, τῇ συνθήκῃ ὥστε τὸ ἓν νὰ ἐλεγχῇ καὶ ἐπιτηρῇ τὸ ἄλλο· δικαστῆς δὲ ἀμφοτέρων τῶν ἀρχῶν τούτων ἢ τοῦ νομοθετεῖν καὶ τοῦ ἐκτελεῖν νὰ ἦεν ὁ βασιλεὺς, ὅστις εἰάν βλέπῃ ὅτι τὸ ἓν παρεκτρέπεται, τότε νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτὸ εἰς τὴν θέσιν του διὰ τοῦ τρόπου, ἐν ἣ κοινωνίᾳ αὐτῇ ὄρισεν ὑπὸ τὸ ὄνομα **σύνταγμα**, καθ' ὃ ὀρίζεται τριττὴ ἐπιτηρητικὴ ἐξουσία, καλουμένη **γερουσία**, ἥτις παρ' ἡμῖν ἀποτελεῖται ἐκ τῆς **ἐλευθεροτυπίας**, ἥτοι τοῦ τύπου καὶ τῆς δημοσιογραφίας.

Ἴνα δὲ οὕτως ἔχῃ, δεόν οὔτε ἡ μία οὔτε ἡ ἄλλη ν' ἀναμιγνύηται εἰς τὰ τῆς ἄλλης· διότι ἐπέρχεται σύγχυσις τῶν ἐξουσιῶν καὶ τὴν μὲν νομοθετικὴν ἐξουσίαν διαρρίζει δι' ἐκλογῆς ὁ **λαὸς**, ὅστις εἶνε ἠθικῶς ὑπεύθυνος διὰ τὴν καλὴν ἢ κακὴν ἐνέργειαν τῶν χρεῶν αὐτῆς. Τὴν δὲ ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν διορίζει ὁ βασιλεὺς αὐτοπροαίρετως, ὅστις εἶνε ὑπεύθυνος ἠθικῶς διὰ τὴν καλὴν ἢ κακὴν ἐνέργειαν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἔπεται ὅτι ὅταν ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία παρανομῇ καὶ φωραθῇ παρὰ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας (τῆς βουλῆς), τότε ὁ βασιλεὺς ἀλλάζει ταύτην. Ὅταν δὲ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία παραβαίνει τὰ καθήκοντά της, καταχρᾶται τὴν ἐξουσίαν, διαλύει ταύτην ὁ βασιλεὺς καὶ κλεῖ νέας ἐκλογάς παρὰ τοῦ λαοῦ. Φύσει λοιπὸν τὸ τοιοῦτον πολίτευμα ἀπαιτεῖ ὥστε τὸ ἓν σῶμα νὰ μὴ ἐπηρεάζῃ τὸ ἄλλο διὰ ἐπεμβάσεως εἰς τὰ ἔργα του, ἄλλοις παρανομοῖ.

Ὅταν ἡ κοινωνία εἴη ἐν ἑαυτῇ νοήμονας καὶ συνετοὺς ἀνδρας καὶ ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ Δημοκρατία καὶ τὸ Σύνταγμα διατηρῶνται ἐπὶ αἰῶνας, οἱ δὲ λαοὶ διὰ τοῦ χρόνου συνειθίζουσιν εἰς τὰ τοιαῦτα πολιτεύματα καὶ δυσχερῶς παρεκτρέπονται· οὔτε ἐκείως ἀνέχονται τὴν ἀλλαγὴν τοῦ καθεστῶτος πολιτεύματος. (Ὅτως ἔχουσι τὰ νῦν ἐν Εὐρώπῃ πολιτεύματα.

Ὅταν οἱ Μακεδόνες ὑπετάγησαν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, καταλύθησθε τῆς ἀπολύτου βασιλείας αὐτῶν παρὰ τοῦ Διμίτλου Παύλου, οἱ Ῥωμαῖοι ἐγκατέστησαν πολίτευμα δημοκρατικόν, καὶ ἀντιπροσωπικόν. Ἄλλ' οἱ Μακεδόνες, ἄθροισ οἶοντες, ἐδυσχέρανον διὰ τὸ φιλελεύθερον τοῦτο πολίτευμα καὶ παρεκάλουν τοὺς Ῥωμαίους νὰ τοὺς διοικῶσι μοναρχικῶς. Περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης λέγει ὁ Πολύβιος (ἐκβλ. 31 Β'.) «Συνέβαινε γὰρ τοὺς Μακεδόνες ἄθροισ οἶοντας δημοκρατικῆς καὶ συνεδριακῆς πολιτείας, στασιάζειν πρὸς αὐτούς».

Οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον δημοκρατίαν διηρημένην εἰς δύο μεγάλα κῶμακτα· εὐγενεῖς καὶ λαός· ὁ λαός ἦτον ὁ κυρίαρχος καὶ εἶχεν ἡγήτορας τοὺς δημάρχους καὶ δικαστάς. Οἱ εὐγενεῖς εἶχον τὴν γερουσίαν καὶ τὴν ὑπατίαν. Ὑπὲρ Κυριολάου ὑπῆρξε διάκρισις μεγάλη μεταξὺ εὐγενῶν καὶ λαοῦ. Ἐότε ὁ λαός διεῖπε τὴν ἐξουσίαν.

Παρ' ἡμῖν νῦν δὲν ὑπάρχουσιν εὐγενεῖς, διότι δὲν ὑπάρχει ἀριστοκρατία. Λέγεται δὲ ἀριστοκράτης κατὰ τὴν κοινὴν σήμασίαν τῆς λέξεως ὁ πλουσιώτατος πολίτης· διότι ὁ λαός τὰ πλοῦτη θεωρεῖ ἀριστα, καὶ ἐνώπιον αὐτῶν ἔρπει. Διὰ τοῦ χρόνου σηματοθεῖσονται καὶ ἐν Ἑλλάδι περιουσίαι μεγάλαι καὶ ὑπερέχουσαι, τότε ἔσονται ἀριστοκράται. Οἱ δὲ ἐκ τοιούτων τικτόμενοι καλοῦνται εὐγενεῖς· οἵτινές εἰσιν καὶ ἀριστοκράται, ἐὰν ἔχωσι μεγάλα πλοῦτη ἄλλως μόνον τὴν εὐγένειαν ἔχουσιν, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἀριστοκράτου. Παρ' ἡμῖν εἰσιν εὐγενεῖς οἱ ἀπόγονοὶ τῶν ἀριστοκρατῶν, τῶν κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα καταναλωσάντων τὰ πλοῦτη των καὶ αγωνισθέντων ὑπὲρ πατρίδος καὶ πτωχῶν κατασταθέντων μετὰ ταῦτα, καὶ μόνον εἰς τὰ τέκνα των ἀφῆκαν τὴν εὐγένειαν ὅχι καὶ τὸ ἀριστοκρατικόν. Ὁ Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς ἐγένετο εὐγενής καὶ ἀριστοκράτης ἀφ' ἧς ἐποχῆς ὁ πατήρ του εἶρε τὸν μέγαν Ουσαυρόν· τὸ πρὶν οὖν πεπαιδευμένος, ἐλέγετο σεβαστός ἀλλ' οὐχὶ ἀριστοκράτης καὶ εὐγενής.